

آتشی که افراطیون در جنگ جهانی اول شعله‌ور ساختند

۶ مهر ۱۴۰۳ ساعت ۹:۴۲

در این ایام مظلّمه خیز، برخی محافل افراطی تهران بار دیگر شروع به شعار دادن کردند، در مطبوعات خود عمداً مباحثی را مطرح می‌کردند تا دشمن را در خاک کشور نگهدارند.

شروع جنگ جهانی اول، وضعیت متشنجی را در ایران به وجود آورد. جدا از اشغال کشور که مسئولیت آن بر عهده کشورهای متجاوز بود، برخی از گروه‌های افراطی داخلی نیز با اقدامات خود باعث بدتر شدن اوضاع کشور شدند:

«در این ایام مظلّمه خیز، برخی محافل افراطی تهران بار دیگر شروع به شعار دادن کردند، در مطبوعات خود عمداً مباحثی را مطرح می‌کردند تا دشمن را در خاک کشور نگهدارند. هدف اصلی اینان بهره‌برداری از فرصت به دست آمده برای محو کردن حکومت قاجار بود، جلوگیری از برقراری ثبات و آرامش، ممانعت از تشکیل دولت قدرتمند مرکزی و تلاش برای انحلال مجلس عمده‌ترین اقدام خائنه این گروه بود. بسیاری از بحران‌سازان، در کابینه مستوفی عضویت داشتند و به واقع او را اداره می‌کردند. این عده که همان غوغائیان دوره مشروطه بودند، نفع خود را در بی‌ثبات ساختن کشور می‌دانستند، از بحران استقبال می‌کردند و اگر بحرانی وجود نداشت آن را خلق می‌نمودند. شعارهای میان تهی این افراد که با لفافه‌ای از ملی‌گرایی دروغین پوشانیده شده بود، همان‌هایی بود که باعث آن همه بی‌ثباتی و ناآرامی در کشور گردید، همان عواملی که زمینه را برای نابودی مشروطه و هجوم روس و انگلیس به کشور مهیا کرد. متین‌السلطنه مطالب برخی از روزنامه‌های افراطی مثل ستاره ایران را «خودنمایی یا عوام‌فریبی» می‌دانست و می‌گفت حتی اگر ملاحظات وطن‌خواهانه هم در بین باشد و اگر اظهار دشمنی علنی با مهاجمین با علم به این که این اظهار متمرثمر نخواهد بود و بر مشکلات دولت می‌افزاید؛ در دستور کار گروه‌های سیاسی واقع شود، این موضع‌گیری «به عقیده ما از مراتب وطن‌پرستی واقعی خارج است.»

منبع: حسین آبادیان، ایران از سقوط مشروطه تا کودتای سوم اسفند، تهران، موسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی، ۱۳۸۵، ص

۱۷۶

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۴۹۸۲۵/آتشی-افراطیون-در-جنگ-جهانی-اول-شعله-ور-ساختند>